

POWIATOWY URZĄD PRACY W WAŁBRZYCHU

**RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE
WAŁBRZYSKIM W 2007 ROKU.**

Wałbrzych, marzec 2008 r.

Spis Treści

1. Wstęp.

1.1 Cele opracowania.

1.2 Podstawa opracowania.

1.3 Metodologia opracowania.

2. Analiza bezrobocia według zawodów / grup zawodowych.

2.1 Analiza bezrobocia według zawodów.

2.2 Analiza bezrobocia według grup zawodowych.

3. Analiza ofert pracy według zawodów / grup zawodowych.

3.1 Analiza ofert pracy według zawodów.

3.2 Analiza ofert pracy według grup zawodowych.

4. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

4.1 Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej.

4.2 Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów.

5. Struktura zawodowa absolwentów według poziomu wykształcenia.

1. Wstęp

1. Cele opracowania.

Celem opracowania rankingu zawodów deficytowych jest obserwowanie zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno - zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwala na :

- Określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo – kwalifikacyjnej na lokalnym, regionalnym i krajowym rynku pracy.
- Stworzenie bazy informacji dla opracowania przyszłych struktur zawodowo – kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, regionalnym i krajowym,

- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych, zapewniając większą efektywność organizowanych szkoleń,
- bieżącą korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego, (dotyczy władz oświatowych oraz dyrekcji szkół),
- usprawnienie pośrednictwa pracy poprzez uzyskanie informacji o planowanych ofertach pracy na rok przyszły oraz przewidywanej liczbie absolwentów według zawodów.

1.2 Podstawa opracowania.

Zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. O promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (art.8, ust.1 pkt. 3 i art. 9, ust. 1 pkt 9) opracowanie analiz rynku pracy , w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy oraz zadaniem umieszczonym w Krajowym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2008 r.

1.3 Metodologia opracowania

Źródłem informacji do opracowania niniejszego raportu są :

- załącznik 3 do sprawozdania MPiPS – 01 - „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności” za I lub II półrocze danego roku kalendarzowego”
- załącznik 2 do sprawozdania MPiPS – 01 - „Bezrobotni według rodzaju działalności, ostatniego miejsca pracy”. Stan za I lub II półrocze danego roku kalendarzowego,

Monitoring dotyczy 30 dużych grup zawodowych, 392 grup elementarnych oraz 1707 zawodów i specjalności określonych w „Klasyfikacji zawodów i specjalności” wprowadzonej do stosowania Rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004 roku. Ponadto przy monitoringu uwzględniono również poziom i strukturę bezrobotnych oraz zgłoszonych ofert pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności.

Zakres zgromadzonych informacji rozszerzony został o strukturę zawodową absolwentów według poziomu wykształcenia i zawodów.

1. Analiza bezrobocia według zawodów / grup zawodów.

2.1 Analiza bezrobocia według zawodów.

Analizę bezrobocia według zawodów dokonano w oparciu o dane statystyczne

za rok 2007 ze sprawozdań MPIPS – 01 wygenerowane dzięki programowi komputerowemu.

Poniższa tabela zawiera zestawienie zawodów, w których występowało największe bezrobocie w roku 2007.

Nazwa zawodu	Ilość osób bezrobotnych	
	Ogółem	Kobiety
Bez zawodu	1665	1047
Sprzedawca	811	761
Krawiec	337	332
Szwaczka	244	240
Górnik eksploatacji podziemnej	237	0
Murarz	231	0
Ślusarz	215	9
Sprzątaczką	206	199
Ekonomista	188	162
Kucharz	184	164
Pracownik biurowy	171	151
Robotnik gospodarczy	153	91
Robotnik budowlany	134	8
Asystent ekonomiczny	130	123
Technik mechanik	126	11
Magazynier	99	47
Ceramik wyrobów użytkowych i ozdobnych	95	85

W 2007 r. największe bezrobocie występowało wśród osób bez zawodu oraz wśród sprzedawców. Przeważającą część tych osób stanowiły kobiety. Dużą grupę bezrobotnych kobiet tworzą też krawcowe, szwaczki oraz sprzątaczką. Wśród mężczyzn największe bezrobocie panuje w zawodach budowlanych, mechanicznych, a także wśród górników eksploatacji podziemnej. Napływ bezrobotnych według zawodów w powiecie wałbrzyskim w 2007 r. największy liczbowo był w n/w zawodach:

Nazwa zawodu	Ilość osób bezrobotnych	
	Ogółem	Kobiety
Bez zawodu	4673	2435
Sprzedawca	1283	1166
Murarz	505	0
Krawiec	477	467
Górnik eksploatacji podziemnej	382	0
Ślusarz	335	2
Szwaczka	323	312
Ekonomista	308	254
Pedagog	307	254
Technik mechanik	298	9
Asystent ekonomiczny	281	257
Robotnik gospodarczy	275	127
Robotnik budowlany	271	12
Kucharz	257	198
Sprzątaczką	228	215
Pracownik biurowy	204	177
Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych	199	1
Stolarz	160	14
Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	157	71
Pracownik administracyjny	150	128
Piekarz	149	25
Robotnik placowy	141	58
Tokarz	140	5
Przędzacz	137	127
Kelner	129	110
Mechanik samochodów osobowych	119	0
Cukiernik	117	63
Ceramik wyrobów użytkowych i ozdobnych	117	100
Robotnik drogowy	116	12
Technik budownictwa	107	32
Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	102	1

Elektromonter zakładowy	100	4
Zdobnik ceramiki	96	90

W badanym okresie najwięcej do urzędu pracy napłynęło osób bezrobotnych z kwalifikacjami w zawodach : sprzedawca, murarz, krawiec oraz górnik eksploatacji podziemnej. Najwięcej bezrobotnych kobiet napłynęło w zawodach: sprzedawca, krawiec oraz szwaczka. Wśród mężczyzn największą grupę stanowili murarze, górnicy eksploatacji podziemnej oraz ślusarze. Jednak największą grupą w tej kategorii analizy są osoby bez zawodu, w której mieści się aż 4673 osób bezrobotnych, w tym 2435 kobiet.

2.2 Analiza bezrobocia według grup zawodów.

Struktura podziału na grupy zawodowe największa była w n/w grupach zawodów (kod 2- cyfrowy). Niżej zamieszczone zestawienie jest ułożone malejąco.

Kod grupy	Nazwa grupy zawodowej
74	Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
71	Górnicy i robotnicy budowlani
72	Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń
52	Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy
91	Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach
31	Średni personel techniczny
51	Pracownicy usług osobistych i ochrony
93	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie
24	Pozostali specjaliści
34	Pracownicy pozostałych specjalności
41	Pracownicy obsługi biurowej
73	Robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni
82	Operatorzy i monterzy maszyn
83	Kierowcy i operatorzy pojazdów
81	Operatorzy urządzeń wydobywczych i przetwórczych
32	Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony środowiska
42	Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów
21	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych

22	Specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia
23	Specjaliści szkolnictwa
63	Leśnicy i rybacy
12	Kierownicy dużych i średnich organizacji
13	Kierownicy małych przedsiębiorstw
64	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby
01	Siły zbrojne
93	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewne
33	Nauczyciele praktycznej nauki zawodu

W analizowanym okresie największą liczbę osób bezrobotnych zarejestrowanych w tut. urzędzie zaobserwowano wśród robotników przemysłowych i rzemieślników. Najwięcej osób zarejestrowanych w tej grupie było z wykształceniem zawodowym lub średnim. Drugą grupę zawodową pod względem ilości osób zarejestrowanych jest grupa górników i robotników budowlanych. Pozostałymi grupami w których występuje znaczne bezrobocie są : robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń, sprzedawcy i demonstratorzy oraz średni personel techniczny.

Struktura napływu bezrobotnych według grup zawodowych w powiecie wałbrzyskim w 2007r. Największa była w n/w grupach zawodów :

Kod grupy	Nazwa grupy zawodowej
74	Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
72	Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń
71	Górnicy i robotnicy budowlani
52	Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy
31	Średni personel techniczny
24	Pozostali specjaliści
91	Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach
93	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie
34	Pracownicy pozostałych specjalistów
51	Pracownicy usług osobistych i ochrony
41	Pracownicy obsługi biurowej

73	Robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni
82	Operatorzy i monterzy maszyn
83	Kierowcy i operatorzy pojazdów
81	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych
32	Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia
21	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych
42	Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów
22	Specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia
23	Specjaliści szkolnictwa
61	Rolnicy
63	Leśnicy i rybacy
62	Ogrodnicy
12	Kierownicy dużych i średnich organizacji
13	Kierownicy małych przedsiębiorstw
01	Siły zbrojne
64	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby
92	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni
33	Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy
11	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy, zawodowi działacze

W 2007 roku największy napływ bezrobotnych do urzędu pracy zaobserwowano wśród robotników przemysłowych i rzemieślników oraz robotników obróbki metali i mechaników maszyn i urządzeń. Dużą grupę w tej kategorii stanowią górnicy, robotnicy budowlani, modelki, sprzedawcy i demonstratorzy oraz średni personel techniczny.

3. Analiza ofert pracy według zawodów / grup zawodów.

3.2. Analiza ofert pracy według zawodów

W 2007r. najwięcej ofert pracy wpłynęło w n/w zawodach:

Nazwa zawodu	Ilość ofert pracy
Robotnik gospodarczy	2375
Sprzedawca	1555
Pracownik biurowy	1249
Bez zawodu	811
Pracownik administracyjny	447
Kasjer handlowy	252
Szwaczka	243
Murarz	221
Sprzątaczką	209
Kierowca operator wózków jezdniowych	201
Magazynier	158
Robotnik budowlany	154
Opiekunka domowa	148
Pozostali pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	147
Kelner	146
Pakowacz	142
Pomoc kuchenna	129
Kucharz	120
Handlowiec	117
Kontroler produkcji	115
Robotnik drogowy	107
Technik elektryk	100
Zdobnik ceramiki	86
Przedstawiciel handlowy	85
Ogrodnik ochrony zieleni	84
Malarz budowlany	83
Specjalista d/s marketingu i handlu	83
Księgowy	81
Sekretarka	80
Dekarz	79
Asystent osoby niepełnosprawnej	78

Pracownik ochrony mienia i osób	77
Bufetowy	76
Pozostali elektromonterzy	76
Odlewnik wyrobów ceramicznych	75
Kierowca samochodu osobowego	74
Ślusarz	74
Dozorca	72
Pokojowa	71
Formowacz wyrobów ceramicznych	70
Spawacz ręczny gazowy	69
Specjalista administracji publicznej	65
Krawiec	64
Krojczy	62
Telefonistka	61
Konserwator budynków	60
Policjant służby prewencji	60
Pozostali pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	57
Pielęgniarka	57
Pozostali pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	54
Fryzjer	54
Kierowca samochodu ciężarowego	54
Elektromonter instalacji elektrycznych	53

W analizowanym okresie największa liczba ofert pracy zgłaszanych do Powiatowego Urzędu Pracy w Wałbrzychu skierowana była do robotników gospodarczych. Największe zapotrzebowanie pracodawcy zgłaszali na pracowników przy pracach fizycznych i porządkowych oraz zadań konserwatorskich. Duża ilość ofert skierowana była do sprzedawców oraz pracowników biurowych. Liczba ofert dla bezrobotnych nie posiadających zawodu również była znaczna. W 2007 r. wystąpiło, wysokie zapotrzebowanie na pracowników biurowych, pracowników administracyjnych, kasjerów handlowych, sprzedawców, szwaczki, murarzy oraz sprzątaczkę. Dla tych grup zawodowych ilość przypadających ofert jest stosunkowo duża, więc nasuwa się wniosek o bardzo dużej rotacji pracowników na tych stanowiskach.

4. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

4.1 Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej.

Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych przeprowadzono o wskaźniki zawarte w zaleceniach metodycznych do prowadzenia monitoringu.

Przez zawód deficytowy rozumiemy taki zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracę w tym zawodzie.

W kontekście omawianej sytuacji monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwoli w realny sposób dopasować profile kształcenia i doskonalenia zawodowego osób bezrobotnych do potrzeb i możliwości rynku pracy. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych wykazuje, że największa średnia miesięczna nadwyżka podaży siły roboczej w roku 2007 występowała w zawodach:

- krawiec,
- górnik eksploatacji podziemnej,
- ekonomista,
- murarz,
- pedagog,
- ślusarz,
- technik mechanik ,
- asystent ekonomiczny,
- kucharz,
- przędzacz,

Jednak najliczniejszą w tym względzie grupę bezrobotnych reprezentują osoby bez kwalifikacji zawodowych.

Natomiast największy średni deficyt podaży siły roboczej występował w zawodach:

- robotnik gospodarczy,
- pracownik biurowy,
- pracownik administracyjny ,
- sprzedawca,
- kasjer handlowy ,
- kierowca operator wózków jezdniowych,

4.2 Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów.

Jednym z podstawowych, według zaleceń metodycznych, mierników do prowadzenia monitoringu popytu i podaży na rynku pracy jest wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów wyrażony ilorazem średnie miesięcznej liczby ofert pracy w danym zawodzie zgłaszanych w danym roku oraz średniej miesięcznej napływu bezrobotnych w danym zawodzie w takim samym okresie.

Przyjęto, że zawody o wskaźniku mniejszym od 0.9 określa się, jako zawody nadwyżkowe o wskaźniku większym lub równym 0.9 i mniejszym lub równym 1.1 to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy), natomiast o wskaźniku większym niż 1.1 określa się, jako zawody deficytowe.

Kolejnymi miernikami do prowadzenia monitoringu pozostaje wskaźnik szansy uzyskania oferty w danym zawodzie, średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w danym zawodzie i wskaźnik długotrwałego bezrobocia w zawodzie.

Zawody o wskaźniku większym od 1.1, a więc zawody deficytowe to :

- literaci, dziennikarze i pokrewni
- robotnicy pomocniczy w leśnictwie
- pośrednicy ubezpieczeniowi
- myjący pojazdy i szyby
- operatorzy wózków podnośnikowych
- monterzy wyrobów złożonych
- archiwiści i muzealnicy
- animator kultury
- policjanci

Zawody o wskaźniku mniejszym od 0.9, czyli zawody nadwyżkowe:

- przygotowawcze włókna i przędzarze
- filozofowie, historycy i politolodzy
- ekonomiści
- operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych gdzie indziej nie sklasyfikowani
- technicy gdzie indziej niesklasyfikowani
- elektromechanicy

- kierownicy małych przedsiębiorstw w handlu hurtowym i detalicznym
- inżynierowie budownictwa i inżynierii środowiska
- bibliotekoznawcy i specjaliści informacji naukowej
- zmiataacze i pokrewni
- archeolodzy, socjolodzy i pokrewni

Do zawodów zrównoważonych, o wskaźniku z przedziału $0.9 \geq 1.1$, należą n/w zawody:

- informatycy, gdzie indziej niesklasyfikowani
- informatorzy, pracownicy biur podróży i pokrewni
- operatorzy maszyn górniczych i pokrewni
- kierowcy samochodów ciężarowych
- technicy elektrycy
- zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni
- księgowi
- lakiernicy
- kierownicy małych przedsiębiorstw w gospodarce magazynowej, transporcie i łączności
- fotografowie i operatorzy urządzeń do rejestracji obrazu i dźwięku
- posadzkarze i pokrewni
- pracownicy usług domowych i pokrewni
- betoniarze
- pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i podobne
- robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
- formowacze wyrobów ceramicznych i pokrewni
- robotnicy budownictwa wodnego i pokrewni
- pracownicy do spraw transportu

5.Struktura zawodowa absolwentów według poziomu wykształcenia i zawodów.

Wykształcenie policealne i średnie zawodowe:

Nazwa zawodu	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w 2007 r.
ekonomista	34
technik hotelarstwa	14
elektronik	13
informatyk	12
technik organizacji usług gastronomicznych	11
technik ochrony środowiska	11
technik administracji	8
technik budownictwa	8
technik usług pocztowych i telekomunikacji	6
technik mechanik	6
technik analityk	5
technik elektryk	4
technik telekomunikacji	4
technik drogownictwa	3
technik handlowiec	3
technik technologii drewna	3
technik żywienia i gospodarstwa domowego	3
technik technologii ceramicznej	3
technik technologii żywienia	2
technik usług fryzjerskich	2
technik robót wykończeniowych	1
krawiec	1
kucharz	1
technik włókiennik	1

Wykształcenie zasadnicze zawodowe:

Nazwa zawodu	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w 2007 r.
sprzedawca	16

mechanik pojazdów samochodowych	14
kucharz małej gastronomi	14
fryzjer	10
technolog robót wykończeniowych	9
elektromechanik pojazdów samochodowych	8
monter elektronik	6
cukiernik	4
stolarz	4
elektryk	4
blacharz samochodowy	2
ogrodnik	2
mechanik - monter maszyn i urządzeń	1
murarz	1
monter elektronicznego wyposażenia maszyn i urządzeń	1
rzeźnik wędliniarz	1
introligator	1

Wykształcenie średnie ogólnokształcące :

W obszar tego wykształcenia wchodzi absolwenci szkół kształcący w zakresie liceów ogólnokształcących i liceów profilowanych. Jak wynika z zebranych danych w 2007 roku zarejestrowało się 320 absolwentów. Jak wynika z powyższych tabel , największa ilość absolwentów szkół średnich zawodowych to osoby z wykształceniem ekonomicznym oraz średnim technicznym.

W wypadku absolwentów szkół zawodowych największa ilość absolwentów posiada zawód sprzedawcy, mechanika pojazdów samochodowych oraz kucharzy małej gastronomi.

Największy odsetek ogółu bezrobotnych absolwentów w 2007 roku zaobserwowano wśród osób, które ukończyły licea ogólnokształcące oraz licea profilowane. Zaistniała sytuacja wynika z faktu, iż to absolwenci tego rodzaju szkół stanowili największą grupę wśród wszystkich absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w badanym okresie.